

**Παιδαγωγικό πρόγραμμα για μαθητές με ειδικές ανάγκες
(Μονάδα Ένταξης στη Μέση Εκπαίδευση, Γυμνάσιο Δαλίου – Πέρα Χωρίου Νήσου)**

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟ PROJECTⁱ

Μουσικό ταξίδι σε όλο τον κόσμο σε 8 μήνες

ΣΚΟΠΟΣ: Η συμπερίληψη των μαθητών/τριων στην μαθησιακή διαδικασία και η καθολική τους συμμετοχή σε ένα βιωματικό και διαθεματικό μάθημα Μουσικής, που να αποσκοπεί κυρίως στην προαγωγή της επικοινωνίας και της κοινωνικής προσαρμογής, κάνοντας χρήση όσο το δυνατό περισσότερων αισθήσεων ως κανάλια επικοινωνίας.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ PROJECT

Οι μαθητές/τριες αναμένεται:

- Να γνωρίσουν, ν' απολαύσουν και να νιώσουν οικεία με τη μουσική από διαφορετικές περιοχές του κόσμου.
- Να ανακαλέσουν εμπειρίες και γνώσεις τους σχετικά με τους ξένους πολιτισμούς
- Να βιώσουν πολλούς και διαφορετικούς τρόπους δημιουργικής έκφρασης (τέχνης, χειροτεχνίας, κίνησης, χορού)
- Να κατανοήσουν ότι η μουσική και ο χορός σχετίζονται άμεσα και ότι ο χορός μπορεί να αποτελέσει τρόπο έκφρασης και ανταπόκρισης στη μουσική
- Να καλλιεργήσουν κινητικές και λεκτικές δεξιότητες: έλεγχος σώματος και φυσικής ισορροπίας, γνώση και έκφραση μέσω του λόγου (verbalised knowledge), ρυθμού
- Να αποκτήσουν έλεγχο μικρών κινήσεων των χεριών και κάποιων βασικών δεξιοτήτων εκτέλεσης μουσικών οργάνων (instrumental manipulation)
- Να παρατηρήσουν, να συγκρίνουν και να εξάγουν συμπεράσματα
- Να νιώσουν την χαρά και την ικανοποίηση της μουσικής εκτέλεσης
- Να αποκτήσουν την αίσθηση της ομαδικότητας, συμμετοχής και επίτευξης

Στρατηγικές διδασκαλίας: εξατομίκευσης, ομαδοσυνεργατικής, κατευθυνόμενης διερεύνησης

ΕΝΟΤΗΤΑ: Ταξίδι στη Βραζιλία

Διάρκεια: 4-5 διδακτικές περιόδοι

(προετοιμασία για το ταξίδι – τι μπαίνει στη βαλίτσα)

1. Ποια χώρα; (παιχνίδι – κοινωνική ανάπτυξη, αντίληψη του χρόνου, δεξιότητα γραφής, άσκηση μνήμης μέσω ανάκλησης λέξεων)
 - Παιχνίδι με την κλεψύδρα: Κατά τη διάρκεια της κλεψύδρας, οι μαθητές γράφουν τα ονόματα όλων των ξένων χωρών που θυμούνται. Ο νικητής του παιχνιδιού είναι αυτός που θα γράψει τις πιο πολλές χώρες και αυτός θα επιλέξει τη χώρα που θα επισκεφθούμε. Στο συγκεκριμένο μάθημα επιλέγηκε η Βραζιλία.
2. Πού βρίσκεται η Βραζιλία; (παιχνίδι – κοινωνική ανάπτυξη, αντίληψη του χώρου, εννοιολογικών σχέσεων, κινητικών δεξιοτήτων, δεξιότητα δημιουργικής έκφρασης)
 - Οι μαθητές βρίσκουν τη χώρα στον παγκόσμιο χάρτη, ζωγραφίζουν ή φτιάχνουν τη σημαία της Βραζιλίας.
3. Τι γνωρίζουμε για τη Βραζιλία; (παιχνίδι με λέξεις κλειδιά - κοινωνική ανάπτυξη, γνωσιολογική αντίληψη, κατανόηση, συσχέτιση εννοιών, άσκηση μνήμης, αρίθμηση, μέτρηση)

Οι μαθητές:

 - Απαριθμούν οτιδήποτε γνωρίζουν για τη Βραζιλία (πχ. Ν. Αμερική, Αμαζόνιος, ζούγκλα, καρναβάλι, χορό, μουσική, φυτείες, βραζιλιάνικες τηλεοπτικές σειρές)
 - Παίζουν το παιχνίδι της Κρεμάλας: στον πίνακα παρουσιάζονται λέξεις με κενά, που σχετίζονται άμεσα με τη συγκεκριμένη χώρα. Οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν τη λέξη. Χάνουν πόντους για κάθε λάθος. Ο νικητής επιβραβεύεται από όλους με αναγνώριση της δεξιότητάς του.
4. Τι είναι η Σάμπα; (βηματική επικέντρωση σε μουσικές έννοιες – οπτική συγκέντρωση, συναισθηματική και αισθητική αγωγή, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων μέσω διαλόγου)
 - Οι μαθητές αναμένεται να παρακολουθήσουν ένα βίντεο με μουσικό εργαστήριο Σάμπας. Ακολούθως, συζητούν για το χορό, τη μουσική, τις στολές, το καρναβάλι και γενικά για την περιρρέουσα ατμόσφαιρα.
 - Ο/η καθηγητής/τρια καθοδηγεί τους μαθητές/τριες να καταλήξουν στο συμπέρασμα «Αυτός είναι ο χορός που πρόκειται να χορέψουμε!»
5. Πώς μπορούμε να παίξουμε Σάμπα; (ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων σε μουσικά όργανα, ρυθμού, εκτέλεσης οδηγιών, οπτικοκινητικός συντονισμός, συντονισμός ρυθμού και κίνησης, φωνολογίας, κοινωνικών σχέσεων, συναισθηματικής αγωγής)

5.1. ρυθμικός τονισμός

- Αρχικά, οι μαθητές επαναλαμβάνουν προφορικά μια ρυθμική φράση ή λέξη.

Παράδειγμα:

TA – ≡ - ΔΙ TA -

- Ρυθμικός τονισμός της φράσης (ως παιχνίδι): σ' ένα στρογγυλό τραπέζι, ανάμεσα σε άλλα κρουστά όργανα υπάρχει ένα ντέφι το οποίο οι μαθητές/τριες θα πρέπει να κτυπήσουν ρυθμικά (περιορισμοί: κανένας δεν αγγίζει άλλο γύρω του, και ούτε άλλο όργανο δίπλα από το ντέφι!)

• Παράδειγμα:

TA – ≡ - ΔΙ TA -

5.2. Ρυθμικός τονισμός με χειρονομίες (ρυθμός και κίνηση)

- Οι μαθητές/τριες επαναλαμβάνουν την εκφώνηση του ρυθμού με κινήσεις, χειρονομίες και παύσεις (!)

5.3. Ρυθμικός τονισμός με βήματα (επίπεδα ανάπτυξης και εφαρμογής)

- Οι μαθητές/τριες επαναλαμβάνουν το ρυθμό με βήματα.

5.4. Ομαδικός χορός (ρυθμικές δεξιότητες και χορευτική κίνηση)

- Οι μαθητές/τριες χορεύουν, έχοντας τον έλεγχο του σώματος τους και χωρίς να αγγίζουν κανένα άλλο παιδί (Ποιος είναι ο νικητής;).

5.5. Ομάδα χορού με κρουστά όργανα (δεξιότητες μουσικών οργάνων και χορευτική κίνηση)

- Οι μαθητές/τριες χορεύουν και παίζουν ταυτόχρονα σε κρουστά όργανα (μαράκες, κ.λπ.).

6. Οι μαθητές/τριες παρακολουθούν μέσω youtube φιλάκι χορού Σάμπα. Ακολούθως παρατηρούν και συζητούν οι ίδιοι πως βίωσαν τη δική τους έκφραση (οπτική συγκέντρωση, ανάπτυξη λεξιλογίου και συνεχόμενου λόγου, έκφρασης, μνήμης, ανάπτυξη κριτικής σκέψης, διαλόγου).

7. Έτοιμοι για τον τελικό χορό; (κοινωνική ανάπτυξη, κινητική ανάπτυξη, έκφραση, συναισθηματική αγωγή μέσω της ικανοποίησης και ολοκλήρωσης της όλης προσπάθειας)

- Οι μαθητές επαναλαμβάνουν το χορό

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
(για τον καθηγητή)

	Όνομα μαθητή/τριας	Όνομα μαθητή/τριας	Όνομα μαθητή/τριας	Όνομα μαθητή/τριας	Όνομα μαθητή/τριας	Όνομα μαθητή/τριας
Έλεγχος σώματος και φυσικής ισορροπίας						
Γνώση και έκφραση με λόγια (verbalized knowledge)						
Κατανόηση κανόνων παιχνιδιού						
Εκτέλεσης οδηγιών						
Ρυθμικές δεξιότητες						
Βασικές τεχνικές εκτέλεσης οργάνων						
Επίπεδο συμμετοχής						
Επίδειξη ενδιαφέροντος						

Η αξιολόγηση:

- Να λειτουργεί θετικά, ενισχυτικά και όχι ως διαδικασία επιλογής των ικανοτέρων.
- Να εστιάζεται περισσότερο στο συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα, χωρίς να αγνοείται ο γνωστικός.

Άντρος Παύλου, καθηγητής Μουσικής

Νοέμβριος 2011

ⁱ Οι εργασίες τύπου project, προωθούν την διαθεματικότητα, τη συνεργασία και την ανάληψη πρωτοβουλιών των καθηγητών διαφορετικών ειδικοτήτων για την διεκπεραίωσή του.